

B O N S A I vereniging Midden Nederland

opgericht in 1977 en aangesloten bij
de Nederlandse Bonsai Vereniging

Voorzitter: Bob van Ruitenbeek
06 - 184 712 27
bonsai_moyogi@hotmail.com

Penningmeester: Casper den Ouden
030 - 244 07 71,
casper.den.ouden@gmail.com

Secretaris: Ruud van Woudenberg
06 - 235 845 02,
secretarisbvmn@gmail.com

Algemene zaken: Nol van der Linden
0294 - 45 01 73, nol@parenthese.nl

Algemene zaken: Marian Willemse
06 - 467 350 42,
gj_m.willemse@casema.nl

Algemene zaken en bibliotheek:
Edith den Ouden
030 - 244 07 71, e.den.ouden@live.nl

Iban: NL64 INGB 0006 5603 36
t.n.v. Bonsai Vereniging
Midden Nederland

www.bonsaimiddennederland.nl

Lidmaatschap

U kunt lid worden van onze vereniging
op elk gewenst moment.
De kosten bedragen €47,50 per jaar.
Informatie over het lidmaatschap is
verkrijgbaar op de bijeenkomsten,
of bij de secretaris.

nieuwsbrief januari 2021

**bijeenkomst
januari afgelast!**

Tokonoma van de maand

Helaas ook in dit nummer geen
tokonoma's van onze leden.
Gelukkig had Bob nog een paar
mooie tokonoma's gefotografeerd
in het Shunka-en Bonsai Museum

van Kunio Kobayashi.
In de nieuwsbrief van vorige
maand kon je nog meer prachtige
foto's zien die Bob nam in deze
schitterende tuin.

Van de voorzitter

Beste leden, laat ik beginnen via deze weg iedereen een gezond, gelukkig en succesvol 2021 te wensen.

Het afgelopen jaar hebben we als vereniging helaas weinig bijeenkomsten mogen organiseren. Ook voor het begin van het nieuwe jaar is dat jammer genoeg nog het geval.

Gelukkig hebben we onze maandelijkse nieuwsbrief waarmee we

elkaar op de hoogte kunnen houden van onze bezigheden en vorderingen binnen onze mooie bonsai hobby.

De oproep om een stukje in te sturen is dan ook niet aan dovemansoren geweest.

In deze extra dikke januari nieuwsbrief vind u van maar liefst vijf leden hun verhaal terug. Dank aan deze mensen en blijf dit vooral doen, zo kunnen we in deze COVID tijd toch genieten van elkaars creaties.

De bonsai hobby heeft ook een meerwaarde nu we noodgedwongen meer thuis moeten blijven. We kunnen extra genieten van onze mooie bomen in de tuin, trekken misschien weer wat vaker een boek uit de kast en doen nieuwe ideeën op voor het komende seizoen. Hoe dat er uit gaat zien weet nog niemand maar dat we weer leuke bijeenkomsten en een mooie show gaan organiseren twijfel ik niet aan. Als het weer kan dan staan wij er klaar voor.

Voor nu veel leesplezier gewenst.

Bob van Ruitenbeek.

Contributie

De contributie voor het jaar 2021 bedraagt weer € 47,50. Maak het bedrag s.v.p. snel over op ons giro-nummer NL64 INGB 0006 5603 36 t.n.v. Bonsai Vereniging Midden Nederland.

Belangrijke data

maandag	dinsdag	woensdag

In afwachting van de ontwikkelingen rond het covid virus blijft de agenda helaas nog even leeg.

Bonsai Plaza

www.bonsaiplaza.com

Tijdens het bestellen vult u de speciaal voor onze vereniging bestaande kortingscode **BVMN2021** in. U krijgt dan 10% korting in de internetwinkel!

Ulmus een lot uit de loterij

Door Nol van der Linden

In de nieuwsbrief van januari 2014 werd deze boom al eens besproken. Voor het artikel in deze nieuwsbrief gebruikte ik een deel van het materiaal uit 2014 aangevuld met foto's van de ontwikkeling van de laatste jaren.

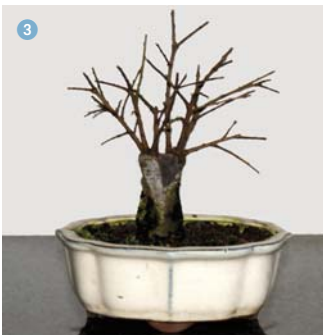
Tijdens de bijeenkomst op 18 oktober 2008 werd ik dankzij de verloting de gelukkige eigenaar van een *Ulmus parvifolia*. Maar de styling van deze boom vond ik op zijn zachts gezegd niet echt geweldig. De stam was in een grote platte letter S gevormd. Dus van voren (te) veel beweging en van opzij gezien geen enkele. De takken ontsproten alleen aan de beide zijkanten en sommige vond ik nogal zwaar. Een echte achtertak was nergens te vinden. 1

Na een winter overwegen wat ik

met deze boom kon beginnen, haalde ik in februari de zaag uit mijn kist. En net onder de eerste bocht zaagde ik het bovenste deel af. Waarschijnlijk waren er ook wel ander opties, maar ik zag ze niet. De wortelkluif werd ontward en de stomp kwam in een kleiner trainingspotje.

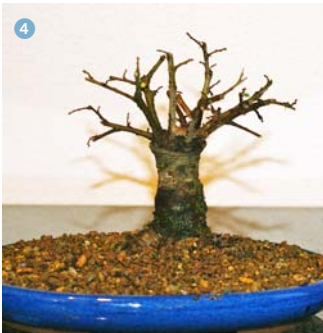
In voorjaar 2009 liepen er een ontelbaar aantal kleine knopjes uit op de snoeiwond. De meeste

veegde ik weg, een aantal liet ik doorgroeien. 2

In maart 2010 snoeide ik alle lange (± 25 cm) uitlopers terug en hoopte zo op meer secundaire vertakking. 3

Dat gebeurde ook wel maar minder dan waarop ik rekende. Het boompje kwam ook in een ander potje, misschien wat te ondiep. 4 Maar oktober 2011 begon het toch een leuk boompje te worden. 5

Ulmus een lot uit de loterij

In het voorjaar van 2012 kwam het boompje in een prachtig potje dat ik tijdens een bijeenkomst op de verkooptafel zag staan. Het potje werd te koop aangeboden door Bob. Misschien nog iets te groot voor de boom maar in dit stadium prima. ⁶

Voorjaar 2013 ging mijn Ulmus ergens op lijken! Maar er was een probleem. Natuurlijk heeft deze boom een forse wortelvoet, logisch met al dat loof dat er heeft opgestaan. Maar van de kant gezien die ik meestal als voorkant had beschouwd zag het er nu wel erg zwaar uit. ⁷

En op aanraden van Bruno besloot ik de boom 180° te draaien. ⁸

In mei 2013 stond de boom alweer volop in blad en dan ziet het er altijd wel goed uit vind ik. ⁹ Zeker als je het resultaat vergeleijkt met de foto uit oktober 2008. Je ziet dat het belangrijk is om foto's van de ontwikkeling van je bomen te maken. Als je die bewaard met wat aantekeningen van je werkzaamheden kan zo'n document ook zeer leerzaam zijn. Nu is het januari 2014 en zijn we vijf jaar verder sinds ik met de styling begon. Met af en toe een draadje op de takken en flink wat snoeiwerk is het boompje uitgegroeid tot een mooi bezempje. De grote snoeiwond waar ik de stam ingekort had is al bijna helemaal dichtgegroeid. Ik denk dat de vertakking van deze boom zich nog verder moet ontwikkelen en dan kan hij alleen nog maar mooier worden. De beslissing om de stam rigoreus in te korten was wat mij betreft de goede.

Tot zover het artikel uit januari 2014. Vanaf hier de ontwikkeling van de boom in de laatste zeven jaar van 2014 tot 2021.

In het voorjaar van 2015 kwam het boompje in een mooi japans potje. Een ovaal schaalpje dit keer omdat dat voor een hokidachi een passender vorm is dan een rechthoekje.

De laatste zeven jaar waren verder kinderlijk eenvoudig in het verzorgen van deze shohin:

- Elk jaar verpotten (een Ulmus wil wel).
 - Veel bemesten; Abrakas, Biogold, Bio green en visemulsie.
 - Voortdurend nieuwe uitlopers terugsnoeien naar een paar blaadjes.
 - En af en toe een spandraadje om een takje de goede kant op te dwingen. Echt bedraden is natuurlijk niet mogelijk, je komt er gewoon niet tussen.
 - Minder leuk is wel dat hij zijn blad de hele winter houdt, dus voor een mooi winterbeeld moet je wel even aan het werk ¹⁰.
- Maar je wordt dan beloond door een boom die elk jaar weer mooier is geworden.

Inmiddels is de boom zover ontwikkeld dat hij van beide kanten er goed uitziet ¹¹. Een vaste voorkant heeft hij niet meer. Dat is erg prettig omdat ik deze boom goed

kan gebruiken als tweede boom in een driepunts opstelling ¹². Ik kan hem dus links of rechts in een opstelling zetten want ook deze bezem heeft toch wel een specifieke richting. En omdat hij

zowel in blad als kaal er goed uit ziet is het dus een zeer bruikbare boom geworden.

Nol van der Linden

Ulmus parvifolia
Hokidachi
16 cm
± 17 jaar

Veldesdoorn (*Acer campestre*)

Door Harry van Herck

2012 - 2020

een fotoreportage, 2012 - 2020

Zomer 2012

Herkomst

Tijdens 'Bonsai van het Westen' gekocht bij Deshima Bonsai

'Verrassingspakket': volop groei en bladeren, maar wat zit er onder?

Juli 2012, 1e vorming

Teunis Jan Klein vertelde dat de boom minstens 2 jaar geleden was opgepot.

De boom oogde kernegezond en groeide als kool.
Alle bladeren verwijderd om goed zicht te krijgen op stam en takken.

Vier zijden 'met de klok mee'

Juli 2012, 1e vorming

Eerste takselectie

En bedrading

Foto's: voor- en achterkant

Maart 2013, 1e verpotting

De grond in de pot van aankoop draineerde slecht. Wortelkluit schoongemaakt, alle oude grond uitgespoeld, dikke wortels waar mogelijk verwijderd, overige wortels ongeveer 1/3 gereduceerd. Opgepot in beschikbare ruime pot in een mix van 50% gezeefde gebruikte bonsaigrond, 25% akadama en 25% damolin.

Na de 1e verpotting bestond het jaarlijks onderhoud in principe uit:

Voorjaar: Matig bemesten en pas nadat het blad is afgehard. (Veel mest / stikstof gaf te lange internodiën.)

Juni: verwijderen van de buitenste en grootste bladeren

Juli/augustus: snoeien, bedraden waar nodig.

Najaar: vanaf september normaal bemesten. Na het verkleuren van het blad 2e snoei.

Veldesdoorn (*Acer campestre*)

Zomer 2015, Uro

Rondom de snoeiwonden is duidelijk callusvorming zichtbaar.

Via de wond is de binnenkant van de stam uitgehold met een boor en een frees.

De voorkant van de boom is met een zaag en frees geopend.

De boom herstelt tijdens het groeiseizoen sneller dan in de winter.

Foto's genomen in verschillende maanden

Februari 2017, 3e verpotting

Blauw schaalpje, mooi met de gele herfstbladeren.

Primaire en secundaire takken beginnen vorm te krijgen. Er zijn nog de nodige 'visuele gaten' te vullen, vooral aan de linkerkant.

Vier zijden 'met de klok mee'

Mei 2017

Het blad begint mooi te verkleinen.

Een warm voorjaar: enthousiaste groei en blad vroeg afgehard.

Extra onderhoud uitgevoerd:

- Takzetting terug gebracht naar 2 per splitsing.
- Naar beneden groeiende nieuwe uitlopers verwijderd, naar boven groeiende nieuwe uitlopers ingekort of verwijderd.
- Takken waar nodig bedraad.
- Top: oude stomp verwijderd

Foto's: voor- en achterkant

Veldesdoorn (*Acer campestre*)

Juni 2018

Forse groei, daarom ook wat meer bladsnoei.

Het silhouet vult zich steeds meer, de vertakking wordt steeds fijner.

Vier zijden 'met de klok mee'

Maart 2019: uit de pot, wortel-snoei, en weer terug in zelfde pot

geen foto's

Juli 2020

Na bladsnoei, vóór zomersnoei.

Vier zijden 'met de klok mee'

November 2020

Late herfsttooi

Foto's: voor- en achterkant

Blad verwijderd

Lichte snoei en enkele takken
bedraad.

Klaar voor de winter

*Foto's: voor- en
achterkant*

Harry van Herck

Een Larix van marktplaats

Door Nico Grasmaijer

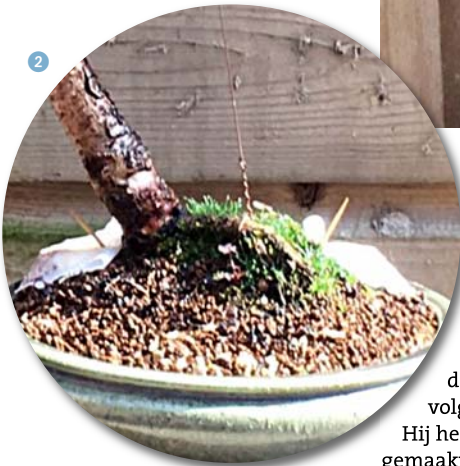
In januari 2019 kocht ik op marktplaats van de foto af een bunjinlariks ①. De vorige eigenaar had de lariks in 1999 als containerplant gekocht bij de plaatselijke intratuin en gestyled. Omdat de boom een hoogte heeft van 50 cm en jaarlijks rijkelijk in bloei komt, is de boom op dit moment naar schatting zo'n 25 jaar.

In 2019 heb ik de boom mee genomen naar een bonsai middag van onze vereniging. Diverse collega bonsaïsten hebben hem toen bekeken. Een vraag die naar voren kwam was, wat wil je laten zien? Daar heb ik lang over nagedacht. Wat wil ik laten zien is hoezeer de boom geleden heeft, maar zeker niet in de laatste plaats de verbeteringen welke hebben plaatsgevonden.

Nebari

De wortelvoet is niet fraai en kent aan één zijde één dikke wortel en daarnaast wat dunnere wortels ②. Deze moeten laten zien dat de bunjin hier in de grond vast grijpt. Op dit punt verdient de Lariks zeker verbetering.

②

①

Stam

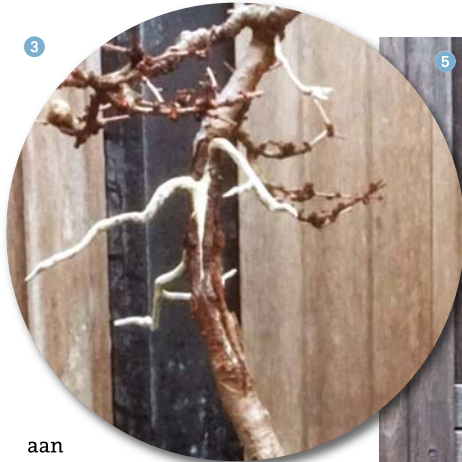
Naarmate de tijd is verstreken vind ik de stam te recht, maar soms moet je zaken maar nemen zoals ze zijn. De jin's zijn het gevolg van een val en daardoor gebroken takken volgens de vorige eigenaar.

Hij heeft in de stam ook shari's gemaakt. Waarvan ik vind dat deze te recht zijn ③.

Op dit moment groeien de shari's dicht, dit geeft de kans om op termijn nieuwe te maken maar dan met beweging. Ik gok zomaar dat dit visueel de stam meer beweging gaat geven.

Takken

In tegenstelling tot de stam zijn de takken afhankelijk en hebben ze beweging. Wat voor mijn gevoel niet past bij de stam. De styling van de takken stond mij

aan en geeft de lariks het uiterlijk van door de jaren heen te hebben moeten lijden.

Eind 2019 ben ik ik met deze boom bij Bruno geweest, waar een hernieuwde styling heeft plaats gevonden. Het afhangen van de takken is hierdoor verbeterd, waardoor de omgekeerde 'U' bocht aan het begin van de takken is verbeterd 4.

Schaal

De boom stond aanvankelijk in een foeilelijke groene geglazuurde schaal, welke niet bij de boom paste. Bij het verpotten in 2020 heb ik hem in een drumpot gezet, wat al een verbetering is 5. Echter het breng niet wat mijn beeld is. Op termijn gaat de Larix in een ongeglazuurde kelk schaal, om de elegantie van de boom te verhogen.

Nico Grasmaijer

Een shohin van Mirte

Door Luc Dujardin

Drie jaar geleden kocht ik deze Mirte bij Gingko Bonsai Center. Voornamelijk voor de mooie stam en bast, en de kleine blaadjes.

Eerste jaar

Verpot in een mengeling van akadama en kiryu in een verhouding van 8/2.

Hard teruggesnoeid op 2 of 4 blaadjes om de boom compacter te maken. Enkele takken bedraaid en of opgespannen. De top was vlak afgezaagd en daarom de wond vloeiender gemaakt naar de achterzijde van de boom ①. Wel opletten bij zware groei: Door de dunne bast groeien grote wonden moeilijk en traag dicht.

Tweede jaar

Verpot naar een mooie pot en de helling iets aangepast om een betere basis te hebben ②. Ook de voorzijde iets gewijzigd op aanraden van Bruno. De karakertak en tegengewicht tak laten uitgroeien om meer dikte te krijgen. Regelmatig terugsnijden van de nieuwe groei resulteert iedere keer in een nieuwe tak in elke bladkxsel van de buitenste bladeren, dus de meeste vorming gebeurt door knip en groei ③.

①

Derde jaar

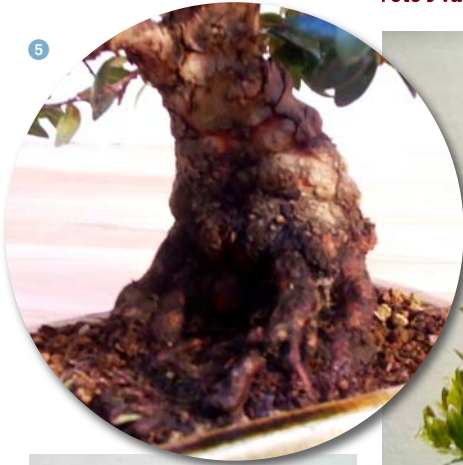
Voornamelijk regelmatig terugsnijden en een lichte bedrading om de top iets vlakker te maken. Ook al heb ik de gewoonte om m'n bomen elke week te draaien zodat elke kant genoeg zonlicht krijgt, toch zijn aan de achterzijde enkele takken niet zo goed meegegroeid. Dit is dus een punt van aandacht voor volgend seizoen ④. Dit jaar is ook de bast op de stam beginnen te bar-

sten en soms losgekomen ⑤. Volgens de literatuur is dat een teken van ouderdom.

Voeding

Abracas en visemulsie welke ik om de week gebruik op de grond en niet op de bladeren. Daar het een mediterrane boom is gaat hij samen met m'n satsuki in een onverwarmde ruimte, waar de temperatuur niet onder de 10 graden komt, in winterberging zodra

de temperatuur onder de 8 graden dreigt te gaan, deze ruimte heeft wel veel licht door de dakkoepel.

Luc Dujardin.

Prunus mahaleb shohin

Door Bruno Wijman

Aangeschaft bij Lodder vóór de lockdown. Een boom uit een partij afkomstig van Mistral. Ik heb hem gekocht voor de mooie wortelvoet en het is een rijk bloeiende soort. Een minpunt is dat er een gemaakte zigzag inszit. Maar dat kan ik nog corrigeren. Ik wil hem geen volledige verpotting geven maar overzetten. Tijdens het verwijderen van de aarde zie ik dat er weinig wortels aanzitten. Na spandraden zetten, zet ik de boom in een lage moyogi pot. Dit is niet helemaal naar mijn zin. Ik besluit er een han kengai van te maken omdat dit beter bij de wortelvoet en het geheel past. Nu maar wachten op het voorjaar.

Bruno Wijman

